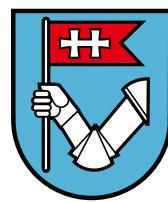

RADNIČNÉ NOVINY

1/19
OKTÓBER
Ročník 1.

OBEDY ZADARMO NIE SÚ ZADARMO

Od septembra sa v jedálňach základných škôl začali žiaci stravovať s dotáciou na stravu. Lenže rodičov avizované obedy zadarmo zaskočili...

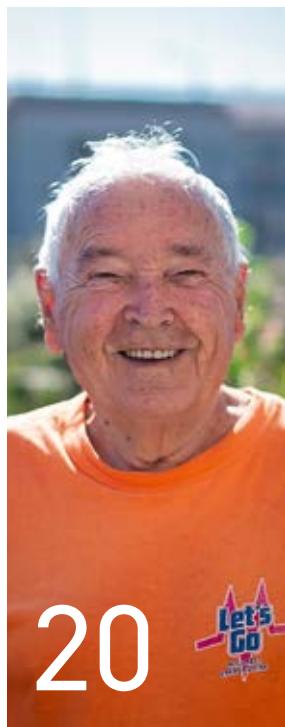
EXISTENČNÁ OTÁZKA SAMOSPRÁV

Štát prenáša na mestá a obce kompetencie, no málo sa zaujíma o to, ako budú samosprávy tieto nové povinnosti napĺňať.

ŠPORTOVEC TELOM I DUCHOM

Do stovky mu chýba pätnásť rokov, no nechýba mu duch mladíka. Štefan Varchulič zasvätil celý svoj život športu.

16

VÁŽENÉ OBYVATEĽKY A OBYVATELIA NITRY

V rukách držíte prvé číslo nového mestského mesačníka Radničné noviny. Po tom, ako Mesto Nitra rozbehlo a skvalitnilo informácie v internetovom prostredí je toto ďalší krok k lepšej informovanosti všetkých obyvateľov mesta. Počas uplynulých rokov silneli hlasy, aby radnica komunikovala otvorennejšie a častejšie, aby tu bol fungujúci dialóg medzi občanom a úradom. Som presvedčený, že sme na správnej ceste.

Toto nové periodikum je priamym nástupcom tradičného kultúrno-spoločenského mesačníka Nitra, ktorý v našom meste vychádza už 43 rokov. Snahou redakčného tímu je zachovať kontinuitu a zároveň priniesť novú, modernejšiu formu a pestrejší obsah. Kým mesačník Nitra vychádzal v náklade 1000 kusov a stál 40 centov, nový mesačník Radničné noviny má náklad 30 tisíc kusov a vo vašich schránkach bude zadarmo. Formát časopisu sa zväčšíl z A5 na A4 a rozsah strán sa zvýšil z 24 na 28.

Mesačník Nitra tak bude žiť ďalej, pod novým názvom a v novom šate. Sme na začiatku a určite bude čo zlepšovať. Budeme sa tešiť na vaše podnetky a priponienky. Medzi tým vám prajem príjemné čítanie.

Marek Hattas
Primátor mesta Nitra

**Radničné noviny - mesačník pre všetkých,
ktorí majú radi Nitru**

Číslo 1/2019 | Ročník 1 | Vydavateľ: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | Adresa redakcie: Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | Vyšlo v náklade 30 000 ks | Bezplatná distribúcia do všetkých domácností v Nitre | ISSN 2644 - 6073 | IČO: 00308307 | Povolené Ministerstvom kultúry SR

OBSAH

- 04 **Obedy zadarmo nie sú zadarmo**
- 07 **Novinka: Priame prenosy z mestského zastupiteľstva**
- 07 **Aktuálne informácie pošleme esemeskou**
- 09 **Existenčná otázka samospráv**
- 11 **Nájomné byty na Čermáni ponúknu kvalitné a dostupné bývanie**
- 12 **Poznáme víťaza súťaže návrhov na Kino Palace**
- 16 **Otvorená plaváreň aj biliardový turnaj**
- 16 **Nové fitness stroje v Krškanoch**
- 17 **Jesenné večery s hudbou, ale aj stretnutia so seniormi**
- 18 **Anketa: čo si myslia poslanci o obedoch zadarmo**
- 19 **Otázka a zlepšovák mesiaca**
- 20 **Rozhovor - Štefan Varchulík: Športovec telom i duchom**
- 22 **Kalendárium podujatí**
- 24 **Na uvítanie dietáťa aj na vyplatenie príspevku treba súhlas rodičov**
- 26 **Ulica, po ktorej kráčaš**
- 27 **News Review**

L'udmila Synaková

OBEDY ZADARMO NIE SÚ ZADARMO

Každy tretí žiak druhého stupňa základných škôl doteraz vôbec nechodil na obedy v školskej jedálni.

Už od septembra sa v jedálňach základných škôl začali žiaci stravovať s dotáciou na stravu. Lenže rodičov avizované „obedy zadarmo“ zaskočili, keď im deti začiatkom roka priniesli domov „Žiadosti o prijatie žiaka na stravovanie v ZŠS pri ZŠ“ na zaplatenie tzv. zábezpeky. Obedy so štátnej dotáciou sú sice pekná myšlienka, no na nitriansku radnicu, do škôl a do školských jedální priniesla problémy, ktorých riešenie si vyžiadalo následné opatrenia aj preto, že od septembra sa zároveň zvýšili pásma na nákup potravín. Mesto muselo po predpokladanom náraste stravníkov riešiť dofinancovanie zvýšenia počtu zamestnancov kuchýň a doplnenie zariadenia jedální a kuchýň.

Primátor Nitry Marek Hattas uviedol, že chápe rozčarovanie rodičov detí, ktorí prišli zo školy domov so šekmi a zistili, že obedy tak celkom zadarmo nie sú.

„Ide o zábezpeku za obe- dy, ktorá je našou poistikou proti plynaniu verejnými pro- striedkami. Som presvedčený, že myšlienka dotovaných obedov bola dobrá, no nie je dotiahnutá. Nad takzvanými obedmi zadarmo preto teraz krútia hlavami nielen rodičia, ale aj odborníci a samozrejme aj samosprávy. No s touto vládou je to už raz tak, že dáva úlohy, ale nedáva na ne finan- cie,“ dodal primátor Marek Hattas.

ZO ŠTÁTNEJ DOTÁCIE KUCHYNE OBED NEUVARIA

„Poskytnutá dotácia vo výške 1,20 eura nie je dostatočná,“ hovorí vedúca odboru školstva, mládeže a športu mestského úradu Mária Orságová. Stravná jednotka na školách totiž túto dotáciu prevyšuje. „Okrem toho treba uhradiť aj režijné náklady na prípravu stravy a prevádzku – energie, vodu, plyn, opotrebovanie riadu a spotrebičov,“ dodáva M. Orságová. Do úvahy je potrebné zobrať aj neustále

zvyšovanie cien potravín a energií.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny poskytlo dotáciu vo výške 1,20 eura na jeden obed, zároveň sa zmenili finančné pásma na nákup potravín na 1 obed 1,21 eura (pre deti od 6 do 11 rokov), 1,30 eura (pre deti od 11 do 15 rokov) a 1,54 za dieťa v MŠ. Čiže dotácia nepokryje ani náklady na potraviny. Rozdiel musí doplatiť rodič. Pri dotácii v sume 1,20 eura na žiaka v Nitre dopláca rodič za obed 1 cent za dieťa na 1. stupni ZŠ,

10 centov za dieťa na 2. stupni ZŠ a za predškoláka v MŠ 0,34 centa.

V školských jedálňach žiaci v minulom školskom roku skonsumovali 4600 obedov. „Od septembra počítame s nárastom stravníkov,“ hovorí vedúca odboru školstva, mládeže a športu Mária Orságová.

Po skúsenostach z predchádzajúcich školských rokov sa však podľa Orságovej reálne počty prihlásených budú dať zistiť najskôr v októbri.

ZÁBEZPEKA A REŽIJNÉ NÁKLADY PRI DOTOVANEJ STRAVE PRE ŠKOLÁKOV

Do mestských ZŠ nastúpilo 6400 žiakov, z toho je 801 prvákov. Pri dotovaných obe- doch musia rodičia zaplatiť aj zábezpeku vo výške 30 eur, z ktorej sa následne odpočítava poplatok za neskonzu- movaný obed v prípade, ak sa dieťa nezúčastní výchovno- vzdelávacieho procesu a ak rodičia zabudnú svoje dieťa odhlásiť zo stravy. Obed však pre dieťa bude uvarený Mesto naň v takýchto prípadoch nedostane dotáciu.

Zábezpeka sa platí len na jedno dieťa v rodine, ak sa vyčerpá, bude rodič upozornený. V prípade, že nebude vyčerpaná, zvyšné peniaze budú rodičom na konci školského roka vrátené.

Mesto zároveň zvyšuje poplatok na režijné náklady za mesiac na 5 eur v ZŠ a 2,50 eura v MŠ, ktoré budú slúžiť výlučne pre zariadenia školského stravovania. Reálne režijné náklady, vypočítané podľa Metodiky výpočtu režijných nákladov vydané MŠVVaŠ, sú 1,87 eur na jeden deň na jedno dieťa (pri priemere 20 pracovných dní za mesiac je to suma vo výške 37,40 eur). Rozdiel dopláca mesto.

OPATRENIA MESTA NA ZABEZPEČENIE DOTOVANEJ STRAVY

Mesto jednorázovo vyčlenilo školám na zariadenie školského stravovania 130000 eur a zvýšilo rozpočty škôl o 68000 eur na kapitálové výdavky. Tieto peniaze slúžia výlučne na doplnenie zariadenia v jedálňach a kuchyniach.

Ďalším opatrením je dofinancovanie zvýšeného počtu kuchárok a pomocných sôl v Zariadeniach školského stravovania, na ktoré mesto vyčlenilo 164000 eur.

Ďalším opatrením je rekonštrukcia kuchýň. Počas prázdnin bola zrekonštruktovaná kuchyňa v ZŠ kráľa Svätopluka za 75000 eur a ZŠ kniežaťa Pribinu za 55000 eur. Výdajňa stravy v MŠ na

Nedbalovej ulici sa zmenila na riadnu kuchyňu za 30000 eur. Plánuje sa kompletná rekonštrukcia kuchyne a výdajne na ZŠ Škultétyho.

Postoj jednotlivých ZŠ na margo dotačných obedov je identický, možno ho zhrnúť do jednej vety: „Na obed zadarmo sme sa snažili pripraviť, podávanie obedov nám trošku skomplikovali úvod školského roka. Veríme však, že sa to utrasie a že rodičia si uveria svoju zodpovednosť, budú deti odhlasovať zo stravy v prípade choroby či inej prekážky, ak sa dieťa nezúčastní na vyučovaní a nepríde na obed.“

Vedúca školskej jedálne v ZŠ Fatranská Anna Halenárová hovorí, že na poskytovanie obedov s dotáciou sa pri-

pravili: „Nakúpili sme ďalšie riady, do kuchyne sme pribrali jednu kuchárku, ktorú sme si vyžiadali cez úrad práce. K pôvodnému počtu 540 stravníkov nám pribudlo 60 nových, roboty máme vyše hlavy. Kuchárky musia vydať obed za dve hodiny. Mali by ste ich vidieť, ako pri vydávaní stravy fičia,“ konštatuje Anna Halenárová.

Deti v ZŠ Fatranská majú každý deň stravu podávanú podľa zásad zdravej výživy, ktorá po každej stránke splňa všetky kalorické aj výživové hodnoty. „Dostávajú aj jogurty, aj im napečieme, k dispozícii majú aj dva druhy šalátov denne,“ doplnila vedúca jedálne.

NOVINKA PRIAME PRENOSY Z MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Pozrieť si ich môžete na youtube kanáli mesta, na linku www.youtube.com/channel/UC_NA66iJ-nwlOR9wNC-wsdIA

Pred rokom nemožné, dnes realita. Kým v roku 2018 sa zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zverejňoval iba zvukový záznam, od tohtoročného februára mohla nitrianska verejnosť vzhliadnuť už aj videozáznamy.

Andrej Jančovič
Foto: Roman Oravec

„A od 5. septembra to bude tak ako má byť - s priamy-mi prenosmi z mestského parlamentu,“ uviedol hovorca radnice Tomáš Holubek.

Radnica od priamych prenosov očakáva ešte väčšiu angažovanosť a záujem ľudí o dianie v meste. „Vedenie mesta robí všetko preto, aby sa samospráva stala vo vzťahu k obyvateľom Nitry otvorennejšou a prístupnejšou. Živé vysielanie z rokovania mestského parlamentu je krok, ktorý potvrďa náš záujem o čo najväčšiu transparentnosť,“ dodal hovorca mesta.

AKTUÁLNE INFORMÁCIE POŠLEME ESEMESKOU

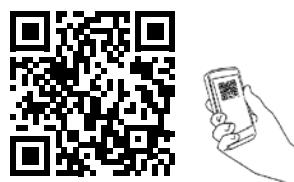
Na odber správ sa treba prihlásiť.

Po registrácii do tohto systému vám do mobilného telefónu budú prichádzať SMS správy, prostredníctvom ktorých budete informovaní o podujatiach organizovaných mestom Nitra, získate tipy na víkend či informácie o rôznych výnimočných udalostiach.

množstvo, a preto je dôležitá selekcia. Ak chcete patriť do okruhu informovaných z prvej ruky, musíte sa prihlásiť do tohto SMS systému. Systém úspešne funguje viac ako dva roky. Registrovaní občania prijali v priebehu dvoch rokov 59 esemesiek,“ informoval hovorca Nitry Tomáš Holubek.

Chcete mať top informácie hned? Prihláste sa do nášho SMS systému. Aktuálne ho využíva 1311 záujemcov.

Ak chcete, aby aj vám prichádzali zadarmo tieto SMS správy, musíte sa na ich odber prihlásiť tak, že vyplníte formulár, ktorý si môžete stiahnuť z webovej stránky mesta Nitry. Ďalej je potrebné vyplniť meno a priezvisko, poskytnúť telefónne číslo, označiť bydlisko v mestskej časti Nitry a vyplniť svoj vek. Kompletné informácie nájdete na oficiálnej webovej stránke mesta Nitry: www.nitra.sk/zobraz/obsah/19446.

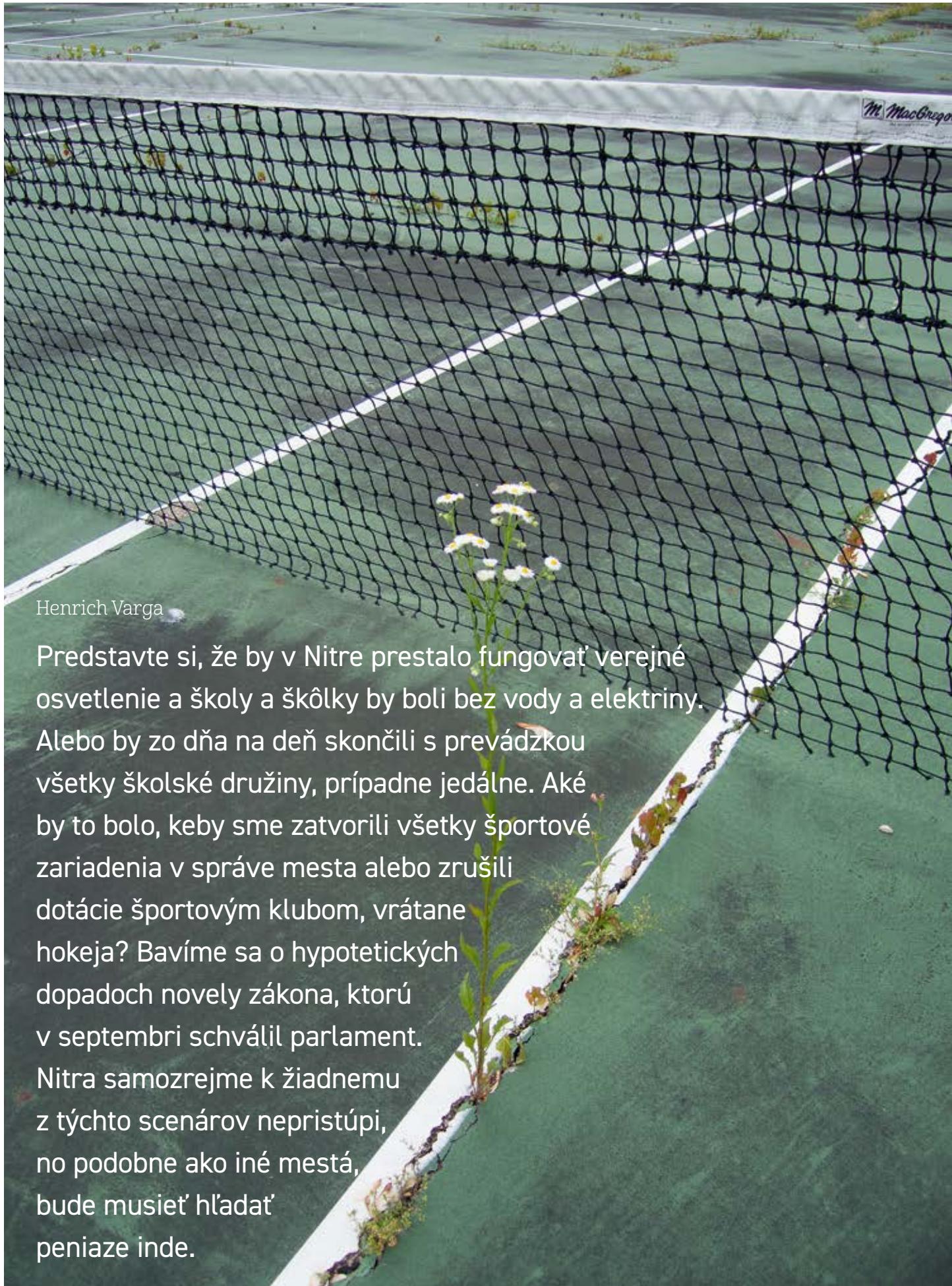

„Doba je rýchla, informáciu sa na nás valí neprimerané

Nitrianska radnica dala do prevádzky bezplatný informačný systém pred letnou sezónou 2017. Prvá správa bola adresovaná recipientom v piatok 2. júna. Radnica vtedy poslala prvým 636 prihláseným občanom prvú správu – išlo o pozvánku na Festival chutí Nitrianskeho kraja.

Systém je plne funkčný a kompatibilný so všetkými mobilnými operátormi na trhu. „V databáze momentálne evidujeme viac ako 1311 občanov. O tento druh informácií prejavili najväčší záujem občania vo vekovej kategórii od 31 do 50 rokov,“ informoval Tomáš Holubek a dodal: „Do databázy telefonických kontaktov sa zaraďujú iba telefónne čísla s platne udeleným súhlasom na spracovanie osobných údajov. Výhodou týchto oznamov je, že sa dostanete k informáciám, ktoré by vám mohli uniknúť. Prijímanie oznamov pre registrovaných záujemcov je zadarmo. Do databázy sa môžete prihlásiť aj teraz. Stačí vyplniť leták, ktorý nájdete na vrátnici na Mestskom úrade v Nitre.“

Ludmila Synaková

Henrich Varga

Predstavte si, že by v Nitre prestalo fungovať verejné osvetlenie a školy a škôlky by boli bez vody a elektriny. Alebo by zo dňa na deň skončili s prevádzkou všetky školské družiny, prípadne jedálne. Aké by to bolo, keby sme zatvorili všetky športové zariadenia v správe mesta alebo zrušili dotácie športovým klubom, vrátane hokeja? Bavíme sa o hypotetických dopadoch novely zákona, ktorú v septembri schválil parlament. Nitra samozrejme k žiadnemu z týchto scenárov nepristúpi, no podobne ako iné mestá, bude musieť hľadať peniaze inde.

EXISTENČNÁ OTÁZKA SAMOSPRÁV

Zákon o zvýšení nezdaniteľnej časti základu dane fyzických osôb vezme samosprávam približne 150 miliónov eur. Nitra príde ročne o 1,5 milióna.

Chodníková novela, obedy zadarmo, zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane. Je to už obohnaná pesnička. Štát prenáša na mestá a obce kompetencie, no málo sa zaujíma o to, ako budú samosprávy tieto nové povinnosti napĺňať. V druhej polovici septembra na konanie štátu upozornilo aj prezídium Únie miest Slovenska, ktoré zasadalo práve v Nitre. Jedným z hlavných bodov diskusie bola práve vládna novela zákona.

„Teraz prichádza k tomu, na čo sme upozorňovali. Dnes môžem ohlásť, že vďaka strane Most-Híd a poslancom v Národnej rade Slovenskej republiky sa budú v slovenských mestách na budúci rok nielen zvyšovať dane z nehnuteľnosti pre fyzické i právnické osoby, ale aj poplatky v mestách. Je to nutné, aby sme vykryli výpadky príjmov v rozpočtoch a mohli zabezpečiť fungovanie miest. Takéto riešenie nám odporúčal aj Most-Híd, keď sme na škrty v rozpočtoch samospráv upozorňovali ešte pred prijatím zákona,“ zdôraznil prezident únie miest Slovenska Richard Rybníček.

Legislatíva umožňuje Nitre ísť až na úroveň 40 eur, s takýmto navýšením sa však nepočíta.

Tak ako iným mestám a obciam, zvyšovaniu daní a poplatkov sa nevyhne ani Nitra. Odbor daní a poplatkov momentálne pracuje na návrh dodatku k všeobecne záväznému nariadeniu, ktoré miestne sadzby upravuje. Počíta so zvýšením daní zo stavieb, bytov, ale aj poplatkov za ubytovanie. Počíta sa aj s úpravou miestneho poplatku za komunálne odpady.

ZVÝŠOVANIE ODPORÚČA NAJVYŠší KONTROLNÝ ÚRAD

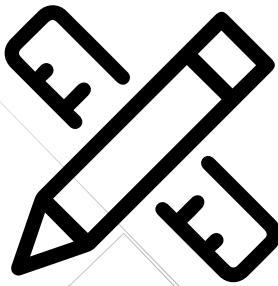
Mesto Nitra menilo sadzby miestnych daní naposledy v roku 2016, s účinnosťou od januára 2017. O tom, ktoré sadzby pôjdu hore a o koľko, prebieha momentálne na meste diskusia. Snahou však bude vykriť dieru spôsobenú novelou zákona ako aj trojročnou medzerou od posledného navyšovania.

Ďalšou téμou, ktorá je na stole, je výška miestneho poplatku za komunálny odpad, takzvaného smetného. Na jeho nedostatočnú výšku Nitru vyslovene upozorňuje Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky. „NKÚ SR odporúča, aby mesto zvážilo

zvýšenie miestneho poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady (KO a DSO) z dôvodu, že nakladanie s odpadmi by malo byť hradené výlučne z miestneho poplatku za KO a DSO, mesto by nemalo doplácať na túto oblasť z vlastného rozpočtu,“ píše sa v stanovisku NKÚ. Momentálne je poplatok v Nitreasta-

vený vo výške 25 eur na osobu a rok. Legislatíva umožňuje Nitre ísť až na úroveň 40 eur, s takýmto navýšením sa však nepočíta. Naopak, diskutuje sa o určitej forme úľavy pre seniorov. O akú čiastku alebo percento z celkovej sumy presne pôjde, bude mesto obyvateľov včas informovať.

ÚZEMNÝ PLÁN Čo to je a prečo by mal zaujímať všetkých obyvateľov ?

Synagóga 30.10.2019 o 18:00

Diskutovať budú hl. arch. mesta Trenčín Martin Bedať a hl. arch. mesta Nitra Viktor Šabík

Stiahnuť na
App Store

TERAZ NA
Google Play

7 pahorkov

Objav miesto,
ZAŽI PRÍBEH

Nitra na 7 pahorkoch je mobilná aplikácia, ktorá vás pútavo prevedie po siedmich kopcoch, na ktorých stojí mesto pod Zoborom. Spoznáte jednotlivé lokality, dozviete sa praktické informácie o dostupnosti a doprave a tiež si prečítate legendárne príbehy z dávnych čias.

www.visitnitra.eu

Aplikáciu Nitrona7pahorkoch vám prináša Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Aplikácia je reálizovaná s finančnou podporou
Ministerstva dopravy a výstavby SR

NÁJOMNÉ BYTY NA ČERMÁNI PONÚKNU KVALITNÉ A DOSTUPNÉ BÝVANIE

Rekonštrukcia trvala viac ako dva roky.

Dvadsať päť jednoizbových bytov a desať garsóniek je prednostne určených najmä pre rodiny s deťmi. Bytovka „dá teplo domova“ viac ako osemdesiatim obyvateľom. Celková podlažná plocha bytov je 1471 metrov štvorcových. Na jeden byt to vychádza v priemere viac ako 42 metrov štvorcových. K dispozícii je tiež 38 parkovacích miest, z toho 28 novovybudovaných. „Náklady na bytový dom na Hlbokej presiahli viac ako milión eur, bytový dom financoval štyridsiatimi percentami štát prostredníctvom Ministerstva

guje takmer päťdesiat rokov, sa pred opravou nachádzala v žalostnom stave. V roku 2017 sa odovzdala firme na celkovú obnovu. Po investícii má novú strechu, výtah, vynovené vnútorné priestory s kuchynskými linkami a sanitou v kúpeľniach. Zrealizovali sa aj nové dispozíčné riešenia všetkých bytových jednotiek, samozrejmostou sú siete aj s internetom, podlahy a ďalšie práce, potrebné k nastáhaniu ľudí.

Čo sa týka história bytovky, tá sa využívala najprv ako slobodáreň, neskôr ako ubytovňa pre ľudí so sociálnym znevýhodnením. Teraz však konečne bude využívaná zmysluplnie, nie s cieľom zničenia, resp. jej znehodnotenia - ako sa to často stávalo u predchádzajúcich nájomníkov.

dopravy a výstavby SR, ďalších šesťdesiat percent z celkovej sumy dodal Štátnej fond rozvoja bývania,“ doplnil hovorca radnice Tomáš Holubek.

Rekonštrukcia budovy už bola nutná. Bytovka, ktorá fun-

Noví „Čermánčania“ tak majú kvalitné a cenovo dostupné bývanie vo vychytenej lokalite, s výbornou dostupnosťou do centra aj peši, či bicyklom. Samozrejmostou je občianska vybavenosť - školy, škôlky, športoviská, obchody, či zastávky autobusov.

Za viac ako dvadsať rokov sa v Nitre postavilo len niečo cez 750 bytov. Radnica plánuje tieto čísla zlepšiť a vo výstavbe nájomných, štartovacích bytov bude pokračovať. Potvrdil to aj hovorca Nitry Tomáš Holubek: „Kedže ide o cenovo dostupné štartovacie byty, máme záujem na tom, aby mladé rodiny s deťmi ostávali žiť a pracovať v Nitre, preto chceme vo výstavbe nájomných bytov pokračovať.“

*Andrej Jančovič
foto: Roman Oravec*

SCHVÁLILI OPRAVU CESTY NA ŠÚDOLSKÉJ ULICI

Radnica plánuje opravy dlhodobo zanedbávaných ciest.

Takmer v havarijnom a nevyhovujúcom stave je aj cesta na Šúdole. Aj preto je pozitívou správou, že mestské zastupiteľstvo na septembrovom zasadnutí potvrdilo súvislú, 745 metrovú opravu povrchu vozovky za 120-tisíc eur.

Azda najviac opravu vodičmi mimoriadne vyťaženej cesty v tejto lokalite mesta presadzoval mestský poslanec Dávid Moravčík, ktorý uviedol: „Som nesmierne rád, že po toľkých rokoch stagnácie a ignorácie Šúdolskej ulice sa aspoň týmto spôsobom pomôže obyvateľom Šúdola za čo by som sa chcel veľmi podaňovať primátorovi a vedeniu mesta a v neposlednom rade aj poslancom, ktorí svojim hlasom podporili túto akciu.“

Primátor Marek Hattas potvrdil, že radnica vyrieši dlhodobo nevyhovujúcu situáciu občanov, ktorí v tejto časti mesta bývajú: „Táto cesta je dlhé roky obrovskou bariérou pre ľudí žijúcich v širokom okolí. Myslíme na nich, chceme pre nich kvalitnú prístupovú komunikáciu a dnešné hlasovanie je jasným signálom, že situáciu riešime a aj ju vyriešime.“

Andrej Jančovič

POZNÁME VÍŤAZA SÚťaže NÁVRHOV NA KINO PALACE

Do architektonickej súťaže sa zapojilo 36 účastníkov.

Ich návrhy hodnotila odborná porota.

Odborná porota vybraла víťazný návrh, ktorého autor vstúpi s mestom Nitra ako zadávateľom súťaže do priameho rokovacieho konania. Cieľom bude dopracovanie architektonickej štúdie a vypracovanie projektovej dokumentácie.

V podmienkach súťaže bola jednoznačne stanovená primárna funkcia objektu – kultúrne a kreatívne centrum, moderná multifunkčná sála pre scénické umenie a hudbu s možnosťou premietania.

Tomáš Holubek

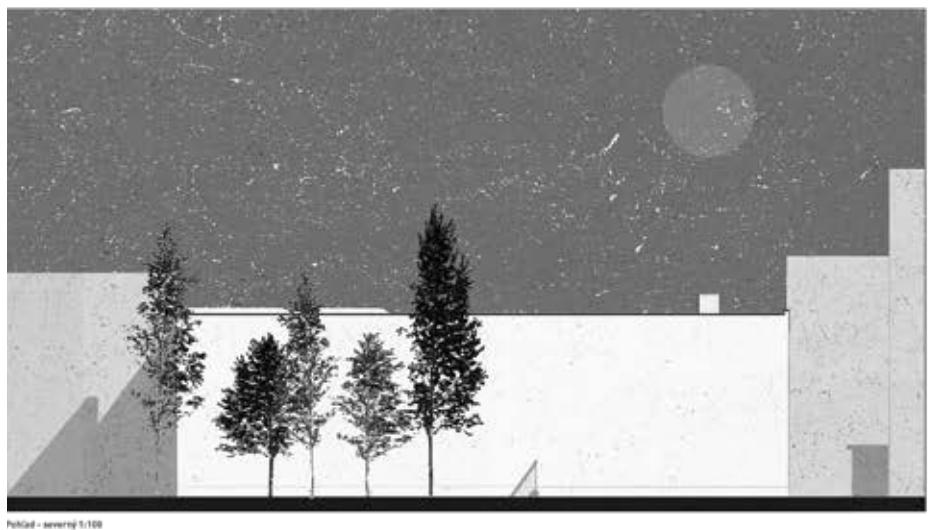
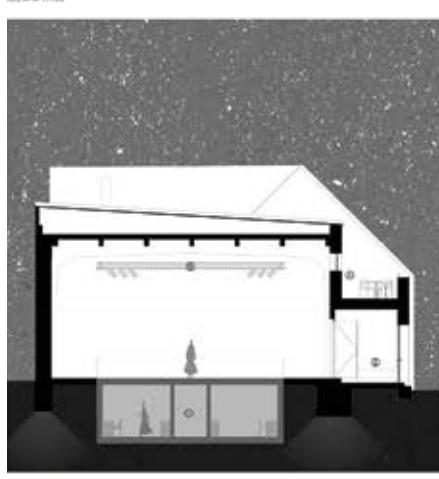
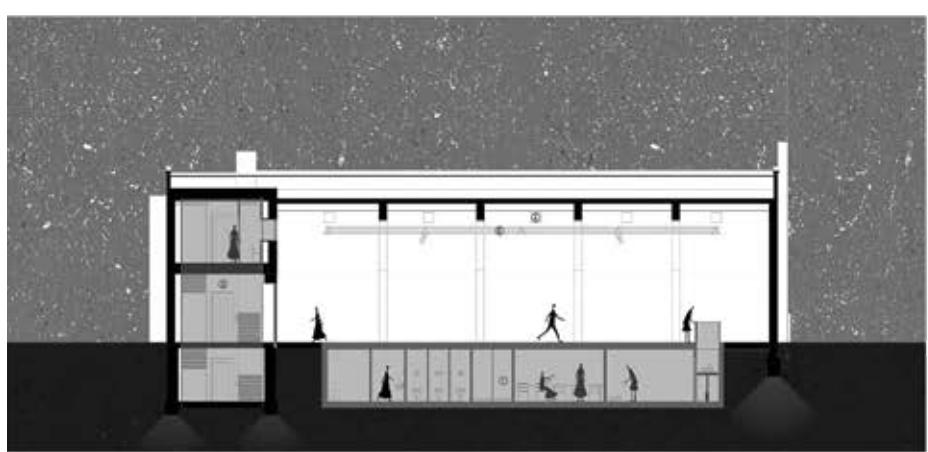
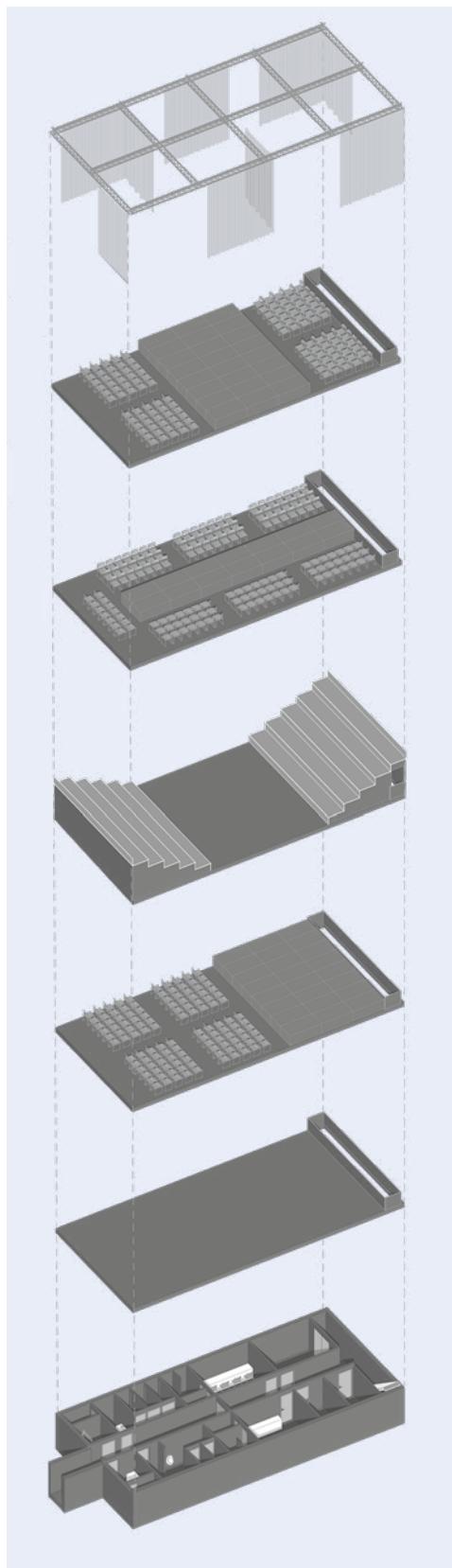
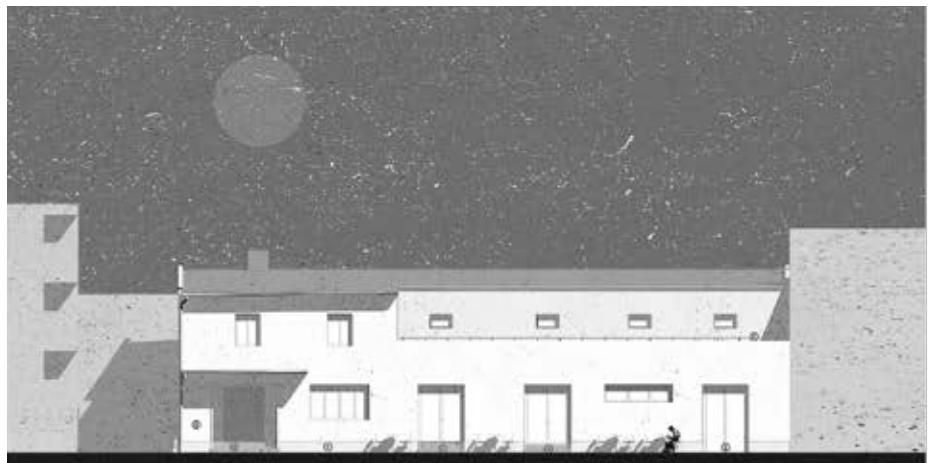

VÍťazný návrh spoločnosti LIVINARK, s. r. o. opísalá porota takto:

- Návrh dokázal splniť náročné požiadavky na pamiatkovú obnovu a súčasne ponúknuť ucelený architektonický názor na zmenu využitia objektu.
- Z hľadiska svojej novej funkcie je jeho hlavnou výhodou to, že ponúka maximálnu možnú veľkosť sály a uvoľnenie dispozície vstupného podlažia tým, že situuje obslužné priestory (šatne, WC a sklady) do novonavrhovaného podzemného podlažia.
- Vo svojom materiálovom prevedení a detailoch je prestavba trievzo citlivá v pripomínaní architektonickej a historickej hodnoty diela Friedricha Weinwurma.
- Porota má výhrady k umiestneniu kaviarne, dôležitého spoločenského katalyzátora, iba na poschodi. Navrhuje pri dopracovaní štúdie rozšírenie jej prevádzky aj na prízemie objektu.

Odborná porota k súťaži návrhov Kino Palace v Nitre zasadla 10. septembra. Zložená bola z renomovaných architektov, odborníkov na dielo architekta Weinwurma a pamiatkovú

obnovu, ako aj z prizvaných expertov napríklad z oblasti scénografie, prevádzky kultúrnych zariadení a pracovníkov Krajského pamiatkového úradu.

UKONČILI REKONŠTRUKCIU AUTOBUSOVEJ STANICE

Po štyroch rokoch rekonštrukcie odovzdali slávnostne do užívania autobusovú stanicu v Nitre. Autobusová stanica je v prevádzke viac ako štyridsať rokov, rekonštrukciu už nevyhnutne potrebovala. Investícia sa zrealizovala v štyroch fázach. Súčasťou prvých zlepšení boli dva nové prístrešky s ôsmimi nástupišťami. V ďalších etapách sa vynovili aj zostávajúce nástupištia. V rámci rekonštrukcie prebehla aj modernizácia starých inžinierskych sietí, nainštalované je inteligentné osvetlenie a priestor stanice je doplnený o oddychové zóny so zelenou.

KOMISÁRKA V NITRE

Rokovanie na mestskom úrade absolvovala komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzana Stavrovská. Po celom Slovensku mala viac ako stovku výjazdov v zariadeniach sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou. Komisárka v Nitre navštívila Denný stacionár pre zdravotne postihnutých ľudí na Baničovej ulici, kde sa zaujímalu o ich aktivity.

ĽUDIA VYSTÚPILI Z ÁUT

Týždeň trvali podujatia v rámci Európskeho týždňa mobility. Usporiadali sme množstvo dopravných akcií pre deti, zamerali sme sa na bezpečnosť v doprave a na nemotorovú dopravu, spolu so združením Rozbicyklujme Nitru!

NOVÁ KUCHYŇA V ŠKÔLKE

Škôlkari, ktorí nastúpili do MŠ Nedbalova, sa dočkali príjemného prekvapenia. Mesto tu počas prázdnin prerobilo priestory, kde sa jedlo iba vydávalo, na kuchyňu s jedálňou.

sme pripravili cykloraňajky, usporiadali sme veľkú akciu pre športové kluby v parku. Pripravili sme cestovanie v MHD-čke za ceny nižšie až o 40 %. Podujatie sme zakončili Dňom bezpečnosti na detskom dopravnom ihrisku.

Nanovo sa tu urobili rozvody, zakúpili sa spotrebiče a upravili sa tu priestory tak, aby deti mali čo najväčší komfort pri stravovaní sa v tejto škôlke.

ich zdražením," doplnil Miloš Dovičovič.

UNIVERZITNÝ MOST REKONŠTRUUJÚ

Koncom augusta sa Nitrania konečne dočkali. Štát cez svoju Slovenskú správu ciest začal opravovať Univerzitný most. Lavá polovica mosta sa uzavrela a premávka je po moste odvtedy odkládaná iba jedným smerom - na Chrenovú. Vytvoril sa veľký okruh, ktorým autá prúdia medzi centrom mesta a sídliskom Chrenová. Po rekonštrukcii prvej polovice sa rovnakým spôsobom opraví aj druhá polovica mosta - autá tak do decembra budú jazdiť cez most len v smere na Chrenovú.

IHRISKO NAMIESTO PARKOVISKA

Obyvatelia niekoľkých bytov na Vikárskej na Párovciach hlasovali, či chcú pred bytovkou detské ihrisko alebo parkovisko. Vyhralo ihrisko, a tak

Stredisko mestských služieb zabezpečilo vytvorenie hracích prvkov pre deti.

STRAJKOVALI SME ZA LEPŠIU KLÍMU

Mestský úrad v Nitre symbolicky, na pätnásť minút, prerušil prácu a podporil tak myšlienku zmierenia klimatických zmien. K úradníkom sa pridali primátori dvadsiatich miest, ktorí mali v Nitre rokovanie prezidia Únie miest Slovenska. Vodcovia miest sa zhodli, že budú podporovať iné typy dopravy ako automobilovú, posnažia sa o viac dobre udržiavanej zelene v mestách a zasadia sa za nižšiu tvorbu odpadkov.

Na takmer dve a pol hodiny trvajúcim rokováním sa riešilo mnoho tém - od poriadku a bezpečnosti v exponovaných častiach Nitry, akými sú napríklad Mostná a Kmefkova ulica cez problémy s nepri-spôsobivými rodinami až po užívanie drog maloletými či bezpečnostné riziká v priemyselnom parku.

BEZPEČNEJŠIA ŠKULTÉTYHO

Mesto vytvorilo nové parkovisko a obočovacie pruhy na Škultétyho ulici na Klokočine. Ich vytvorenie významne uľahčilo dopravnú situáciu v spomínamej lokalite. Na Škultétyho ulici totiž bývala náročná pre-mávka najmä ráno, kedy ľudia, ktorí v tejto časti Klokočiny bývajú, cestujú do práce.

ZASADALA BEZPEČNOSTNÁ RADA

Po prvý raz zasadala Bez-pečnostná rada, ktorú zvolal primátor Marek Hattas. Bez-pečnostnej rady sa zúčastnili predstaviteľia štátnej aj mestskej polície, mesta, hasičov, úradu práce a ďalší členovia.

DRAŽOVCE MAJÚ KONTAJNERY NA SKLO

Od septembra sú v proble-matickej lokalite v Dražoviach dva smetiaky na sklo. Oba kontajnery majú objem 1232

litrov. Podobne, ako v iných mestských lokalitách, aj v Dražovciach sa budú odvážať raz za dva týždne. Nádoby na sklo v tejto mestskej časti chýbali dva roky, ich opäťovné osade-nie sa stalo nutnosťou, pretože vo frekventovanej lokalite sa nadmerne hromadil odpad. Často to boli fľaše od alkoholic-kých nápojov.

PRIBÚDAJÚ NOVÉ CHODNÍKY

Mesto začalo s výstavbou viacerých nových chodníkov. Súvislé asfaltové povrchy vznikli v posledných týždňoch napríklad na Napervillskej ulici. Stredisko mestských služieb začalo s asfaltovaním chodníkov aj na Partizánskej ulici na Klokočine. Nové chodníky budú postupne pribúdať aj v ďalších častiach Nitry.

NA CABAJSKÉJ PRIBUDNÚ PRIECHODY

Pustili sme sa do dlho ne-riešeného problému - do vytvorenia priechodu pre

chodcov na frekventovanej Cabajskej ulici. Situácia pre chodcov v tejto časti Čermáňa je nebezpečná pre chodcov, ktorí tadiaľto prechádzajú na autobusové zastávky. Prvým krokom bude vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá sa pripravuje. Nasle-duje požiadanie okresného úradu o určenie umiestnenia dopravného značenia, ktorým sa v danej lokalite zriadi chýbajúci priechod pre chodcov. Radnica tiež musí na Cabajskej ulici skompletizovať chýbajúce osvetlenie a technicky upraviť chodníky tak, aby sa mohol priechod vybudovať. Samotné vyznačenie priechodu je však záležitosťou župy, kedže Cabajská je cestou druhej triedy, a tie spravuje župa.

DOTÁCIE PO NOVOM

Iniciatívni občania mesta Nitry si zvykli, že na podporu ich iniciatívy vyčleňuje samospráva dotácie. Tento rok nastali pri posielaní žiadostí o dotácie zmeny. „Pristúpili sme k elektronickému podávaniu žiadostí, ktorý je flexibilné a uľahčuje komunikáciu medzi samo-správou a žiadateľom. Umožní vzájomnú výmenu informácií a efektívnejšie spracovanie žiadostí, ktoré bude výlučne cez online systém. Žiadateľ sa zaregistruje v elektronickom systéme, ktorý je dostupný na: <https://nitra.egrant.sk/>. Našou prioritou je odbúranie byrokracie, chceme byť transparentný a dbať na životné prostredie. Žiadateľ počas celého procesu nepoužije ani jeden hárok papier,“ vysvetlil Martin Horák, vedúci odboru inovácií, transparentného riadenia a klientskej spokojnosti na MsÚ. Poponáhľajte sa, termíny na odovzdanie žiadostí sú do 18. a 23. októbra.

Andrej Jančovič, Tomáš Holubek, Ľudmila Synaková

OTVORENÁ PLAVÁREŇ AJ BILIARDOVÝ TURNAJ

V MESTE SA RADÍ HÝBU NIELEN DETI V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH, ALE AJ SENIORI.

Športuje sa už od najmenšieho veku, aj v mestských škôlkach, pretože stále platí, v zdravom tele, zdravý duch. Aj preto je dôležité podchytenie pohybových aktivít u detí už od najmenšieho veku. Svoje o tom vie aj riaditeľka Materskej školy na Dolnočermánskej ulici Renáta

Plevková: „Veľký dôraz kladieme na pohybové a športové aktivity, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou detí predškolského veku. Som presvedčená o tom, že ich dostatočne motivujeme k vyšším výkonom a snahe zapojenia sa do športu. Pre deti sú športové a pohybové aktivity prirodzené a snažia sa s nadšením do nich zapájať.“

NA ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH VYRASTAJÚ BUDÚCI ŠPORTOVCI

Samozrejme, pohybové aktivity pokračujú aj v mestských základných školách. Majú, podobne, ako škôlkari nové gymnastické a loptové vybavenie, na hodinách telesnej výchovy sa postupne zdokonaľujú v atletických disciplínach, ale aj v kolektívnych športoch. Trio nitrianskych škôl sa dokonca špecializuje na konkrétné športy. Na ZŠ kniežaťa Pribinu vyrastajú budúci volejbalisti, na ZŠ Fatranská hokejisti a na „Tulipánku“ chodia futbalisti.

SENIORI NA TURNAJOCH

Športovať chcú ale všetci. Bez ohľadu na vek. Je to nielen populárne, ale aj zdravé. Sediet nebudú ani seniori v Dennom centre na Baničovej ulici, pretože chcú, aby boli v dobrom psychickom a fyzickom

zdraví aj počas „jesene života.“ Aj preto si siedmeho októbra o desiatej hodine zmerajú sily na stolnotenisovom turnaji a šestnásteho októbra o desiatej hodine začnú ich biliardové zápolenia. Samozrejme, v ponuke denného centra sú aj pravidelné skupinové cvičenia so šikovnými cvičiteľkami.

ŠPORTOVISKÁ PRE VŠETKÝCH

V Nitre je tiež dostupná siet športovísk, ktorá sa postupne rekonštruuje. Zlepšíť svoju kondíciu môžete počas októbra na bežeckých a cyklistických trasách, tenisových a bedminstonových kurtoch, či v opravenom mestskom kúpeli, kde sú renovované oba bazény.

Andrej Jančovič
foto: autor

NOVÉ FITNESS STROJE V KRŠKANOCH

Aktívni ľudia sú veľkou devízou mesta. Veľa ich pôsobí aj v Občianskom združení Krškany 2020.

Práve ľudia zo spomínaného občianskeho združenia majú veľkú zásluhu na tom, že v areáli futbalového ihriska v Dolných Krškanoch sú nové fitness stroje, ktoré „pomôžu dostať telo“ do ideálnej kondície.

A keďže stopku nedeľnému slávnostnému odovzdáva-

niu športoviska nedalo ani počasie, akcia mohla krátko po tretej začať. Prišlo aj na praktické vyskúšanie strojov, deti, mládež aj dospelí vyskúšali všetky a precvičili nielen svaly nôh, brucha, rúk, ramien, ale aj trapézových partií na chrbte. Pravidelné cvičenie na rotopede im zas pomôže

získať potrebnú kondíciu a vytrvalosť.

Za vznikom športoviska je ale kusisko roboty. „Urobil sa veľký počet dobrovoľníckych hodín, chcel by som podčakovať všetkým členom Občianskeho združenia Krškany 2020, ale aj občanom našej mestskej časti, ktorí nás podporili v hlasovaní v grantovom projekte Mením moje mesto 2019,“ uviedol predseda výboru mestskej časti Krškany Miroslav Gut, ktorý tiež šéfuje aktívnemu občianskemu združeniu. V rámci grantového programu Mením moje mesto

získal projekt viac ako štyristo hlasov, celková suma podpory sa vyšplhala na 4000 eur. Ak-

tivity ľudí v tohtoročnej edícii ocenila i správkyňa Nitrian-skej komunitnej nadácie Lubača Lachká: „Tento grantový program je úžasný v tom, že má potenciál aktivizovať veľké množstvo ľudí v našom meste. Myslím si, že všetky projekty, ktoré aj nezískali body, sú vynikajúce nápady a môžeme z nich čerpať v budúcnosti.“

Cvičiacia zostava sa páči aj občanom Krškán: „Konečne tu máme niečo aj my, je to dobré hlavne pre mladých, ktorí sa už skoro vôbec nehýbu, ale len sedia za počítačmi,“ uviedol starsí pán, ktorý išiel

na nedelňý zápas domáceho futbalového družstva, ktoré hrá siedmu ligu.

„Myšlienka realizácie ihriska s posilňovacími strojmi nie je nová a som rád, že sa nám ju podarilo vďaka projektu Mením moje mesto zrealizovať. Nekončíme však v aktivitách, ktoré zlepšujú život v Krškanoch a chceme v nich nadalej pokračovať,“ dupluje ďalšie plány prímestskej časti poslanc nitrianskeho zastupiteľstva Miroslav Gut.

*Andrej Jančovič
foto: autor*

JESENNÉ VEČERY S HUDBOU, ALE AJ STRETNUTIA SO SENIORMI

NITRIANSKA HODOBNÁ JESÉŇ

Vo štvrtok 10. októbra štartuje v Synagóge festival Nitrianská hudobná jeseň 2019. Na otváracom koncerte sa predstaví Komorný orchester VŠMU z Bratislavы so Ženským speváckym zboru VŠMU z Bratislavы. Klavírne trio v zložení klavirista Maroš Klátik, huslista Juraj Tomka a violončelistka Kristína Chalmovská sa 13. októbra postarajú o jedinečný umelecký zážitok pri počúvaní diel hudobných skladateľov L. Janáčka, C. Debussyho a A. Babajaniiana. Na ďalšom koncerte 20. októbra budú môcť milovníci hudby obdivovať vystúpenie huslistu Karola Daniša a klavirista Norberta Daniša. Violončelové kvarteto Solitutticelli Cello Ensemble z Brna pricestuje so svojím programom do Nitry 24. októbra. Organista Marek Štrbák s Marcelou Lechtovou, ktorá zahrá na flaute, pikole a traverse, ponúknu 27. októbra diela J. S. Bacha, G. P. Telemanna, W.

A. Mozarta, Ch. M. Widora a H. A. Stamma. Záverečný koncert Babele Beat Bandu 7. novembra prinesie „world music“ a klezmerovú hudbu spolu so slovenskými a balkánskymi piesňami.

CITHARA AEDICULAE

Na hudobnú jeseň nadviaže 17. októbra gitarový festival Cithara aediculae i. m. Pavol Sika. Tóny gitary budú v Synagóge znieť počas troch večerov. Na otváracom koncerte sa diváci budú môcť započívať do umenia jedného z najexpresívnejších talentov svojej generácie – slovenského gitaristu Karola Samuelčíka. Na ďalšom koncerte – 18. októbra, sa diváci môžu tešiť na vystúpenie vynikajúceho poľského gitaristu Marcina Dyllu. Krátky trojdňový festival uzavrie 19. októbra špičkový český gitarista Pavol Steidl.

STRETNUTIA SO SENIORMI

Pre nitrianskych seniorov pripravila radnica pri priležitosti

Mesiaca úcty k starším sériu slávnostných stretnutí v jednotlivých mestských častiach, posedeniami v ZŠ Na Hôrke, v KD v Mlynárciach, Párovských Hájoch, Janíkovciach, Dolných Krškanoch a Dražovciach. V kultúrnom programe budú účinkovať deti MŠ, harmonikár Milan Humpolec, ale aj speváčky Janissa a Gizka Ořová. Úctu a vďaku seniorom, ktorí svojou celoživotnou prácou prispeli k rozvoju

nášho mesta, prejaví radnica 17. októbra počas Nitrianskeho dňa úcty k starším. Súčasťou tohto výnimočného dňa bude slávnostné prijatie zaslúžilých dôchodcov v Obradnej sieni mesta Nitry, výstava tvorivosti a zručnosti seniorov vo vestibule mestského úradu. Deň úcty k starším vyvrcholí večer plesom seniorov v PKO v Nitre.

Ludmila Synaková

Komorný orchester VŠMU a Ženský spevácky zbor VŠMU vystúpia na otváracom koncerte Nitrianskej hudobnej jesene

foto: archív

ANKETA: ČO SI MYSLIA POSLANCI O OBEDOCH ZADARMO

PhDr. Anna Laurinec Šmehilová, PhD.

Takzvané obedy zadarmo považujem za populistické vládne opatrenie, pri ktorom jeho tvorcovia nedomysleli dôsledky a problémy, ktoré spôsobí jeho zavedenie do praxe školám a samosprávam. Štát prehodil zodpovednosť na obce a mestá bez finančného krytia, čo má za následok priamy dopad na rodičov detí stravujúcich sa v školských zariadeniach. Na jednej strane je to pekná vízia, na strane druhej je to celé absolútne nedomyslené. Skôr by sme sa mali zamerať na skvalitnenie stravy. Omnoho dôležitejšie je, podľa môjho názoru, zaraďenie nutrične hodnotnejších surovín do varenia, edukácia detí, aby poznali zdravé suroviny a samozrejme, aj vyššia chuťová kvalita jedál.

mestských škôl zvýhodňuje a dotuje súkromné a neštátne školy, ročne sumou približne 800 tisíc € z rozpočtu mesta.

Začiatkom tohto roka sme spoločne s RNDr. Martou Rácovou upozorňovali na potrebu prípravy našich škôl na novelu školského zákona hlavne v oblasti stravovania. Hattasova koalícia záujmy a potreby našich škôl odignorovala, organizačnú zodpovednosť hodila na riaditeľov škôl, radikálne zvýšené a nové poplatky hodila na plecia rodičov detí v našich školách. Pre rodičov detí dochádzajúcich do krajského mesta sa zaviedli doslova likvidačné poplatky, naopak večne neprispôsobivým skupinám obyvateľstva sa poplatky nemenili a potvrdil sa im privilegovaný status.

Ing. Peter Bakay

Od septembra vstúpil do platnosti zákon o bezplatnom stravovaní pre žiakov základných a materských škôl. Na mestá sa presunuli zvýšené náklady na zamestnancov a vybavenie kuchyň, čo sa v istej miere muselo zohľadniť aj na platbách za režijné náklady pre rodičov. Z môjho pohľadu pokiaľ mal štát záujem pomôcť školám so stravovaním, tak sa mal zjednodušiť a sprehľadniť nákup.

Ing. Peter Oremus, PhD

Školstvo je kľúčová kompetencia samosprávy. Súčasné vedenie Nitry na úkor našich

Školám by sa mali viac rozviazať ruky pri normách, aby mohli varit flexibilnejšie a s dôrazom na nové stravovacie trendy. Zo skúsenosti viem, že pokiaľ sa nebude variť s ohľadom na priania a potreby detí, tento krok nebude mať z dlhodobého hľadiska žiadny efekt. Deti obeduj, aj keď sú zadarmo, jesť nebudú a tie budú končiť v koši, čo bude viesť len k nezmyselnému plytvaniu potravinami.

Ing. Miloslav Hatala

Vnímam to ako ponuku rodičom, ktorí sa cítia insolventní, alebo váhajú, či sa ich deti budú plnohodnotne stravovať. Treba pripomienuť, že deti rodičov v hmotnej nôdze mají

nárok na stravu zadarmo aj doteraz. Nôvum je finančná zábezpeka vo výške 30 eur, ktorá sa v prípade dodržania pravidiel odhlasovania detí z obeda, v plnej výške vráti rodičom.

- + ponuka platí pre všetky deti, je iba na rozhodnutí rodičov
- + úspora rodinných nákladov pre jedno dieťa, (cca 17 eur/20 dní)
- + nutnosť rýchlejšej elektronizácie na ZŠ a MŠ v evidencii žiakov a platieb
- okamžité investície vo výške 450 tis eur a 165 tis eur na mzdy a personál
- zložitá administrácia s dotáciemi pre vedúcich jedální
- riziko plytvania s potravinami
- stravné nie je zadarmo

Názory, uvedené na tejto strane, neprešli redakčnou úpravou a nemusia sa zhodovať s názormi redakcie.

V tejto rubrike vyberieme vždy jednu otázku, ktorú nám často kladú obyvatelia. V súvislosti s takzvanými obedmi zadarmo sa nás rodičia detí aj novinári často pýtali, či budú tieto štátom zariadené obedy naozaj zadarmo a či nebude musieť mesto kvôli nim rozširovať kuchyne v školách.

OTÁZKA MESIACA V OKTÓBRI

Upravovali sa v súvislosti s obedmi "zadarmo" a v súvislosti s očakávaným nárastom stravníkov kuchyne alebo jedálne? O aké úpravy išlo? Aké ďalšie investície alebo opatrenia sa robili kvôli obedom zadarmo?

ODPOVEDÁ Mária Orságová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu mestského úradu:

Počas prázdnin prebiehali rekonštrukcie kuchýň na ZŠ kráľa Svätopluka za približne 75 tisíc eur a na ZŠ kniežaťa Pribinu za 55 tisíc eur. V ZŠ kráľa Svätopluka sa rekonštrukovala kuchyňa a rozširovala jedáleň, v ZŠ kniežaťa Pribinu išlo o rekonštrukciu obslužných priestorov kuchyne. V MŠ Nedbalova vyšla premena výdajne jedla na klasickú kuchyňu na 30 tisíc eur.

Obedy zadarmo si vyžiadali aj nákup vybavenia. Pokiaľ ide o základné školy, vybavenie školských kuchýň stalo 130000 eur, na mzdy a odvody išlo 167000 a v materských školách v súvislosti s obedmi zadarmo predstavovali náklady sumu 280000 €. Na opravy školských budov sme museli navýsiť financie o 1940000 eur.

Tomáš Holubek

Mesto Nitra vyšlo v ústrety rodičom, ktorí sa stážovali, že musia do škôlok nosiť ústrižky o platbách za škôlku.

ZLEPŠOVÁK MESIACA V OKTÓBRI

Od tohto roku prichádzame s novinkou – zavádzame nový spôsob kontroly platby poplatkov za dieťa v materskej škole na osobitný účet a osobitné variabilné číslo pre každé dieťa.

Každá škôlka a každý žiak dostanú svoje čísla. Tieto cifry poslúžia ako identifikácia škôlky aj konkrétneho žiaka. Rodičia ich zadajú pri platbe cez internet do kolónky variabilný symbol a riaditeľ škôlky si potom na základe týchto číslíc dokážu overiť, kto už zaplatil.

„Mesto vytvorilo spôsob, ako skontrolovať platby. Rodičia už po novom nemusia fyzicky priniesť doklad o zaplatení do škôlky, stačí, ak pri platbe uvedú správny variabilný sym-

bol,“ povedala Mária Orságová, vedúca odboru školstva na nitrianskej radnici.

Prvé tri čísllice na variabilnom symbolu predstavujú kód materskej školy, zvyšné cifry sú priradené jednotlivým detom.

Toto opatrenie má uľahčiť administrovanie poplatkov nielen rodičom, ale aj riaditeľkám materských škôl.

Tomáš Holubek

Do stovky mu chýba pätnásť rokov, no nechýba mu duch mladíka. ŠTEFAN VARCHULÍK zasvätil celý svoj život športu. Je takzvaný víťazný typ športovca. Hrá s plným nasadením. Nevyhrať turnaj je preňho niečo nepredstaviteľné. Aj v 85. rokoch pracuje na sebe a nevynechá deň, kedy by sa nevenoval fyzickej aktivite, najradšej tenisu. Po skončení aktívnej kariéry pracoval ako profesionálny pracovník v telovýchove. Futbalová verejnosť ho pozná ako dlhoročného sekretára nitrianskeho Oblastného futbalového zväzu.

ROZHOVOR

ŠTEFAN VARCHULÍK: ŠPORTOVEC TELOM I DUCHOM

Ako ste sa dostali k športu?
To, čo z vás bude v dospelosti, vo veľkej miere ovplyvňujú rodičia. Tí moji boli skvelí ľudia. Nikdy som si to v detstve neuvedomoval, až ako dospelý som prišiel na to, že im môžem ďakovať za to, ako som prežil svoj život. Bol som jedináčik a mal som všetko, čo som chcel. Rodičia ma vychovali k poslušnosti voči iným ľuďom, mal som krásne detstvo a takto nejako viedla aj moja cesta k športu.

Spomienky na detstvo sú teda spojené so športom?

Tak nejako... Bývali sme v Urmiíne, dnešných Mojmírovciach. Kto pozná túto obec vie, že je to veľká dedina. Nikdy som nemal nádzru o kamarátov. Celé dni sme behali po vonku, hrali futbal, jedným slovom... športovali sme.

Kto vás nasmeroval?

K športu som inklinoval ako malý chlapec. Hovorili o mne, že mám pohybový talent. K športu ma okrem rodičov viedli najmä učitelia - telocvičkári a hlavne riaditeľ strednej školy Vojtech Kincel. Títo všetci videli, že sa mi darí vo

všetkých loptových hrách. Postupne som sa začal preasadzovať v dorasteneckých a dospelých súťažiach.

Potom ste začali chodiť na gymnázium. Mali ste vytvorené podmienky na športovanie aj na gymnáziu?

Pravdaže. Škola šport výrazne podporovala. Postupne som začal školu reprezentovať. Vynikal som ako futbalista, tenista, stolný tenista aj ako volejbalista. V týchto športoch som postupne začal aktívne súťažiť v telovýchovných jednotách Plastika a AC Nitra.

Vynikali ste najmä vo futbale...?

Mojím najobľúbenejším športom bol futbal. Ako 16-ročný som hrával za Mojmirovce krajskú súťaž. Predstavte si, že som bol najlepším strelncom v mužstve. Postupne som sa prepracoval a začal som hrávať za výber Nitrianskeho kraja. Na turnaji v Bratislave sme vyhrali vo finále nad Košickým krajom 2:1 vďaka môjmu a Gbertovmu gólu. (pozn. autora: Pamäťám si, že v tomto období ma prehováral vtedajší tréner Bučko, aby som to skúsil s futbalom. No neveril som si, a tak som sa rozhodol pre tenis a stolný tenis. V zime som hrával stolný tenis a v lete tenis. V tomto ma veľmi podporoval aj Dr. Štefan Valent (pozn. autorky: nestor slovenského hokeja a tenisu a zakladateľ Nitrianskej galérie).

Na ktorý zo svojich úspechov si najradšej spomíname?

V stolnom tenise v TJ Plastika sme hrali jeden rok celoštátnu superligu. V našom družstve hral aj bývalý majster sveta Ján Tokár. V družstve som mal najlepšie výsledky, hoci som neboli najlepší hráč. V tenise sme hrali v rámci klubu AC Nitra celoslovenskú ligu. V roku 1968 sa nám ju podarilo vyhrať a mali sme hrať kvalifikáciu v Ostrave o postup do celoštátnnej súťaže. Žiaľ, kvalifikácia sa kvôli augustovému vpádu sovietskych vojsk do našej krajiny neuskutočnila. Na toto si rád nespomínam.

Nelutujete toto rozhodnutie venovať sa tenisu a stolnému tenisu?

Nie, nelutujem. A dodnes som presvedčený, že som sa rozhodol správne, pretože v tenise aj v stolnom tenise som dosiahol množstvo cenných úspechov.

Čo vás vedlo k športu vo vyššom veku?

Moje zamestnanie bolo prakticky na jednom mieste. Po skončení aktívnej kariéry som pracoval len v telovýchovných organizáciách - krajských a okresných až do dôchodkového veku. Najdlhšie na futbalovom zväze. Fakulta telesnej výchovy a športu som nedokončil, pretože som nedokázal splniť limity v plávaní. Ale aj napriek tomu sa mi podarilo diaľkovo vyštudovať trojročný podnikový telovýchovný inštitút s vyznamenaním.

Ked'sme si dohodovali stretnutie, povedali ste mi, že nemáte čas...***Ako začíname svoj deň?***

Svoj deň mám nabity od rána do neskorejho večera. Udržiam sa vo forme. Kondičku si pestujem aj tým, že každé ráno si pravidelne precvičujem celé telo - od hlavy až po päty. Mám na to vytvorený súbor cvičení. Okrem toho si pravidelne a veľmi rád zahrám tenis. Dnes k tomu potrebujem už len pevnú vôľu.

Aj napriek svojmu pokročilemu veku sa zúčastňujete na rôznych veteránskych tenisových turnajoch, z ktorých si domov nosíte medaily. Prezradte, ktorú zo svojich trofejí pokladáte za najcennejšiu?

Možno sa budete čudovať, ale zo všetkých medailí, ktoré som kedy získal, má pre mňa najväčší lesk ocenenie v podobe pohára od prezidenta nemeckého tenisového zväzu. Udelil mi ho za víťazstvo na majstrovstvách v Bone. Tento krásny, obrovský športový pohár mám vystavený doma na čestnom mieste.

Kde všade ste súťažili?

Zúčastňoval som sa aj na majstrovstvách sveta družstiev veteránov v rakúskych mestách Velden a Pörtschach, v nemeckom Hamburgu. Príkladne sme reprezentovali

našu krajinu. Podarilo sa nám vyhrať. Porazili sme také tenisové tímy z takých tenisových veľmocí ako sú Spojené štaty, Austrália, Japonsko, India a to už nehovorí, že aj z ďalších 21 štátov.

Športovať ste neprestali ani po skončení aktívnej športovej činnosti...

Chcel som súťažiť, a preto som pokračoval na verejných súťažiach, hlavne v tenise. Na majstrovstvách Európy a sveta v tenise novinárov som sa zúčastňoval od roku 1996. Na týchto majstrovstvách som získal sedem titulov majstra sveta - v nemeckom Bonne, v slovenskom meste Otočec, v talianskom meste Grado, v poľskom Štetíne, v bulharskej Albene, v chorvátskych Tučepoch, v poľskej Varšave. Získal som aj päť titulov majstra Európy každoročne v Pörtschachu v Rakúsku. Boli to tituly získané v dvojhrách. V mojich vekových kategóriách som každoročne získaval tituly majstrov sveta, naposledy aj v tomto roku.

Povedzte, aký je to pocit stať na stupni víťazov? Čo sa vám vtedy preháňa hlavou?

Získať takýto titul, to sú neuveriteľne krásne chvíle, spojené s intenzívnymi emocionálnymi zážitkami. Ako víťazi sme boli všade vítaní, každý si nás vážil a obdivoval... gratuloval, potľapkával po pleciach. Tu musím povedať, že vždy, na každom turnaji, ma sprevádzala aj moja manželka, ktorá bola mojom veľkou oporou. Z víťazstva sa tešila spolu so mnou. Radosť z víťazstva býva pre mňa tým pádom znásobená.

Aký je váš názor - čo sa týka športu - na seniorov, alebo na mladších ľudí, prípadne na deti... venujú sa športu dosť?

Lásku k športu si treba vysvetlovať v mladom veku, a preto

apelujem na rodičov, aby svoje deti už v mladom veku viedli k športovaniu, pretože šport je pri výchove mladej generácie najdôležitejší.

Myslím si, že nebudem ďaleko od pravdy, keď budem tvrdiť, že väčšina vašich rovesníkov, ale aj ľudí v strednom veku je, čo sa týka aktívneho trávenia voľného času, viac-menej pasívnych...

Toto je už na slobodnom roz hodnutí každého človeka. Ved' benefity aktívneho pohybu sú známe.

Vy ste napriek svojmu veku stále aktívny...

Pomaly, ale isto mi môj vek - v decembri budem mať 85 rokov - nedovolí súťažiť v mladších vekových kategóriách. Súperi sú odo mňa mladší. Majú rýchlejšie nohy, ale nemajú ten správny úder raketou. Napriek tomu športovať neprestanem a budem aj naďalej hrávať pre svoje potešenie.

Čo by ste povedali na záver?

V podstate som šťastný človek. Celý život, okrem toho, že som bol zamestnaný, som aktívne športoval. Po absolvovaní gymnázia som diaľkovo vyštudoval Podnikový telovýchovný inštitút v Bratislave. Mám nádhernú fantastickú manželku, žiaľ, momentálne väzne chorú, čo ma trápi. V šťastnom manželstve sme spolu vyše šesťdesiat rokov. Bez manželkinej podpory by som nič nedokázal. Vďačím jej za inšpiráciu a pohodu, ktorú vedela vytvoriť v našej rodine. Máme jedného syna, ktorý bol tiež aktívny športovec - súťažne hrával tenis a prvoligový hokej. Najdôležitejšie je, že som stále zdravý a som na svete rád!

*Ludmila Synaková
foto: Roman Oravec*

KALENDÁRIUM PODUJATÍ

OKTÓBER

11 PI

9.30 Legenda o Svoradovi a Benediktovi | SDKSvN

10:00 Pinocchio | Nové divadlo

17.00 Vernisáž Textilný dezén v tvorbe Beaty Kabíčkovej - Vinceovej výstava potrvá do 07. 11. | PMvN

18.00 Vernisáž Fero Kolář Antikoncept výstava potrvá do 07. 11. | Trafáčka

18.30 Hlava XXII | DAB

Nitránsky októberfest | Svätoplukovo námestie

12 SO

18.30 Hlava XXII | DAB

Nitránsky októberfest | Svätoplukovo námestie

13 NE

9.30 Prdiprášok doktora Proktora | SDKSvN

16.00 Pinocchio | Nové divadlo

18.00 Koncert KĽAVÍRNE TRIO | Synagóga - NHJ '19

14 PO

9.30 Prdiprášok doktora Proktora | SDKSvN

18.30 Povolanie pápež | DAB

19.00 Ukradnutý štát | Kinoklub Tatra

15 UT

09:30 Cisárove nové šaty | Nové divadlo

9.30 Prdiprášok doktora Proktora | SDKSvN

18.00 Prípad Barnabáš Kos | Kinoklub Tatra

18.30 Povolanie pápež | DAB

19.45 Sklenená izba | Kinoklub Tatra

16 ST

09:30 Cisárove nové šaty | Nové divadlo

9.30 Prdiprášok doktora Proktora | SDKSvN

18.30 Meno | DAB

17 ŠT

09:30 Proces | Nové divadlo

9.30 Prdiprášok doktora Proktora | SDKSvN

10.30 Deň úcty k starším | výstava seniorskej zručnosti - foyer MsÚ

11.00 Deň úcty k starším | prijatie v obradnej sieni mesta Nitry

18.00 XXXVI. Cithara aediculae 2019 i.m. Pavol Sika | Synagóga

18.30 Tisícročná včela | DAB

18 PI

09:30 Proces | Nové divadlo

16.00 vernisáž výstavy Silicít - oceľ doby kamennej výstava potrvá do 31. 12. | PMvN

18.00 XXXVI. Cithara aediculae 2019 i.m. Pavol Sika | Synagóga

18.30 Tisícročná včela | DAB

19.00 Proces | Nové divadlo

Galavečer 100 rokov boxu na Slovensku | Mestská hala

19 SO

18.00 XXXVI. Cithara aediculae 2019 i.m. Pavol Sika | Synagóga

18.30 Mechanický pomaranč | DAB

20 NE

18.30 Koncert KAROL DANÍŠ, NORBERT DANÍŠ | Synagóga - NHJ '19

21 PO

18.30 Otec Goriot | DAB

18.30 CINEVISION TOUR - pásmo filmov | Kinoklub Tatra

19.00 Ilegalita, dekriminalizácia, legalizácia | Trafáčka

19.30 Parazit | Kinoklub Tatra

22 UT

9.30 Danka a Janka | SDKSvN

18.30 Drotár | DAB

19.00 Skutok sa stal | Kinoklub Tatra

23 ST

09:30 Kozliatka a vlk | Nové divadlo

9.30 Danka a Janka | SDKSvN

18.00 Od ilúzie k láske | Trafáčka

18.30 Meno | DAB

18.30 Drotár | DAB

24 ŠT

9.30 Dlhý, Široký a Bystrozraký | SDKSvN

10:00 Anna Franková | Nové divadlo

19.00 Ôsmy svetadiel | DAB

18.00 koncert SOLITUTTICELLI CELLO ENSEMBLE | Synagóga - NHJ '19

25 PI

9:30 Anna Franková | Nové divadlo

9.30 a 18.00 Dlhý, Široký a Bystrozraký | SDKSvN

18.30 Od Jánošíka k Pápežovi | DAB

17.00 Vernisáž Výstava z tvorby Roberta Žilíka výstava potrvá do 31. 11. | PMvN

18.00 Festival Cantate - prehliadka speváckych zborov | Župná sála Nitra

18.00 Bratislava Burlesque Tour | Music A Cafe

26 SO

18.00 Festival Cantate - prehliadka speváckych zborov | Župná sála Nitra

18.30 Od Jánošíka k Pápežovi | DAB

NOVÁ VETERINÁRIA 2019 | Výstavisko AX

27. NE

9.30 Dlhý, Široký a Bystrozraký | SDKSvN

18.00 koncert MARCELA LECHTOVÁ, MAREK ŠTRBÁK | Synagóga - NHJ '19

DIVADLO, FILM, VÝSTAVY, DISKUSIE

NOVÁ VETERINÁRIA
2019 | Výstavisko AX

28 PO

9:30 Čarodejnice
| Nové divadlo

9.30 Dlhý, široký
a Bystrozraký
| SDKSvN

18.00 Liyana |
Kinoklub Tatra

18.30 Syna či
dcéru? | DAB

19.00 Večerné debaty:
Sme tolerantná
spoločnosť? Žilička
| Trafačka

19.45 Kto je ďalší?
| Kinoklub Tatra

29 UT

9.30 Dlhý, široký
a Bystrozraký
| SDKSvN

18.00 Alexandra Kusá
prednáška | NG

18.30 Dámsky
krajčír | DAB

19.30 Chvenie |
Kinoklub Tatra

30 ST

18.00 S hudbou
inak Tomáš Gregor
| Krajská knižnica

20.00 Večer
v Zákulisí | DAB

31 ŠT

18.30 Dámsky
krajčír | DAB

NOVEMBER

1 PI

20:00 Kali a Peter
Pann - koncert | PKO

3 NE

15.00 Super svet -
rodinný event | Mestská
hala Klokočina

5 UT

09:00 Mladý tvorca
| Výstavisko AX

09.30 Dlhý, široký,
bystrozraký
| SDKSvN

6 ST

09:00 Mladý tvorca
| Výstavisko AX

09:00 Gastra &
Kulinária | Výstavisko
AX

9.30 Cisárove nové
šaty | Nové divadlo

09.30 Dlhý, široký,
bystrozraký
| SDKSvN

16.00 Robotrons
- Železní Anjeli
Galaxie | Mestská hala
Klokočina

7 ŠT

09:00 Gastra &
Kulinária | Výstavisko
AX

09.30 Dlhý, široký,
bystrozraký
| SDKSvN

18:00 Babele Beat Band
| Synagóga - NHJ 19

18.00 Pavol Čejka
a Omar Mirza -
prednáška | NG

8 PI

09:00 Gastra &
Kulinária | Výstavisko
AX

09.30 Dlhý, široký,
bystrozraký
| SDKSvN

9.30, 19.00 Slovensko
v obrazoch | Nové
divadlo

Nitriansky víny
festival | Nitriansky
hrad

9 SO

09:00 Gastra &
Kulinária | Výstavisko
AX

Nitriansky víny
festival | Nitriansky
hrad

10 NE

15:00 Trója | SDKSvN

11 PO

9.30 Slovensko
v obrazoch | Nové
divadlo

12 UT

9.30 Čarodejnice
| Nové divadlo

13 ST

9.30 Čarodejnice
| Nové divadlo

SKRATKY / KONTAKTY

DAB

Divadlo Andreja
Bagara v Nitre
Svätoplukovo nám. 4,
Nitra
+421 37652 48 72

Trafačka

Ul. Janka Kráľa 65,
Nitra
+421905651667

KOS

Krajské osvetové
stredisko
Fatranská ul., Nitra
+421 37653 15 44

Kinoklub Tatra

Staré divadlo K. Spišáka
Ul. 7. pešieho pluku 1
+4210948050010

PKO Nitra

ulica J. Kráľa 4, Nitra
+421 377413046

Synagóga

Pri Synagóge, Nitra
+421 376525320

Výstavisko AX

agrokomplex
NÁRODNÉ
VÝSTAVISKO, štátny
podnik
Výstavná 4, 949 01 Nitra
+421 37 6572 111

Mestská hala Klokočina

Dolnočermánska 105,
Nitra
+421 37 7922 700

NHJ '19 - Nitrianska hudobná jar

Turistické informačné centrum Nitra

Štefánikova trieda 1, Nitra, Infotel : +421 (0)37 16 186

e-mail :info@nitra.sk, www.nitra.eu

NA UVÍTANIE DIEŤAŤA AJ NA VYPLATENIE PRÍSPEVKU TREBA SÚHLAS RODIČOV

Narodilo sa vám dieťaťko? Viete, že od mesta máte nárok na jednorazový príspevok a môžete byť pozvaní na slávnostné uvítanie dieťatka do života?

Nitrianska radnica pozývala rodičov s dieťatkom na slávnostný obrad automaticky. Legislatívne zmeny súvisiace s ochranou osobných údajov priniesli od minulého roka komplikácie v oboch prípadoch - pri pozývaní na uvítanie malých občanov, ako aj pri vyplácaní príspevku pre novorodencov.

Podľa platnej legislatívy, súvisiacej s ochranou osobných údajov nemôže mesto automaticky pozývať novorodencov z Nitry na slávnostný obrad - spoločné uvítanie nových občanov mesta, ktoré býva v Obradnej sieni mesta Nitry. Pozvánka im príde domov až po udelení súhlasu na

spracovanie osobných údajov. Súhlas musia dať rodičia, resp. zákonný zástupca dieťaťa, ktoré má trvalý pobyt v Nitre. Tieto žiadosti musia byť na mestský úrad podané najneskôr do 12 mesiacov odo dňa narodenia dieťaťa.

Súhlas na spracovanie osobných údajov je potrebný aj v súvislosti so žiadostou o jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa. I ten im môže radnica poskytnúť len v prípade, že rodič, alebo oprávnená osoba, oň požiada vyplneným súhlasom so spracovaním osobných údajov.

Jednou z podmienok na udelenie príspevku je trvalý

pobyt matky a dieťaťa, ktoré sa dožije viac ako 28 dní, v Nitre. Ak sa dieťa narodí mimo mesta Nitry, teda niekde inde na Slovensku, rodič alebo oprávnená osoba musí k žiadosti priložiť fotokópiu rodného listu dieťaťa.

Rodičov preto upozorňujeme, že v prípade neposkytnutia súhlasu so spracovaním osobných údajov do 12 mesiacov odo dňa narodenia, nemôžu získať tento jednorazový príspevok vo výške 85 eur.

Potrebné tlačivá - súhlasy so spracovaním osobných údajov sú k dispozícii na matrike na Mestskom úrade v Nitre. Najdete ich aj na webovej stránke

mesta www.nitra.sk, resp. tlačivá a bližšie informácie vám, v prípade potreby, poskytnú aj osobne resp. telefonicky pracovníčky MsÚ. Ohľadne slávnostného uvítania dieťaťa vám ich poskytne Mariana Krajmerová na odbore kultúry: č. tel.: 037/ 6502140, mail: krajmerova@msunitra.sk.

Aby ste mohli získať jednorazový príspevok, ktorý pri narodení dieťaťa poskytuje mesto Nitra, kontaktujte na odbore sociálnych služieb MsÚ v Nitre Mgr. Denisu Cseriovu: tel.: 037/ 6502324, mail: cseriova@msunitra.sk.

*Ludmila Synaková
foto: autorka*

ULICA, PO KTOREJ KRÁČAŠ

BRANECKÉHO ULICA

Braneckého ulica je dôležitá spojnica smerom na sídlisko Klokočina.

Dostanete sa po nej od veľkého kruhového objazdu na Hviezdoslavovu triedu, prípadne do Párovských Hájov či obce Jarok. Ulica je pomenovaná podľa spisovateľa a rehoľného kňaza Jozefa Braneckého.

V prvej polovici 20. storočia sa medzi mladými začali šíriť knihy od tohto čoraz obľúbenejšieho autora. Mali svoj generačný „drive“, poskytovali relax i poučenie. Branecký odkrýval historiu mimoriadne zaujímavým spôsobom.

Narodil sa 31. marca 1882 v Skalici (vtedy Uherská Skalica). Gymnaziálne štúdiá (1895 – 1903) absolvoval v Skalici, Levoči a Váci. Maturoval v Kečkemete v roku 1903. Ešte počas gymnaziálnych štúdií sa prihlásil k piaristom. Teológiu a filozofiu študoval v Budapešti, od roku 1917 pôsobil na piaristickom gymnáziu v Trenčíne, kde sa stal rektorm a tiež na Obchodnej akadémii. Od roku 1934 bol provinciálom slovenských piaristov a mal veľké zásluhy na reorganizácii a pozdvihnutí piaristického rádu. Hned po prevrate v roku 1919 spoluzakladal Miestny odbor Matice slovenskej v Trenčíne i miestny odbor Orla - katolíckej mládežníckej organizácie.

Najväčšiu popularitu mu však priniesla spisovateľská činnosť. Jeho historické a historizujúce literárne i dramatické diela s tematikou Trenčína a okolia čítala najmä mladá generácia. Z niektorých jeho kníh sa stali bestsellery. Trenčianskemu pátrovi sa tak podarilo to, čo nedokáže väčšina dnešných historikov – podávať dejiny zrozumiteľným a pútavým spôsobom.

Pod úspech jeho kníh sa podpísala najmä skutočnosť, že dokázal pútavovo sprístupniť príbehy z minulosti. Jeho naj-

Prvý rožný dom na Ireckej cesti (potom Leningradská, dnes Braneckého ulica) bol volakedy zemanskou kúriou. Kúriu nazývali očkayovskou kúriou, pretože patrila slávnemu generálovi Očkaymu, ktorého stali v Nových Zámkoch za zradu Rákociho. Nuž, pravidelne o polnoci sa pred touto kúriou zjavoval čierny koč, do ktorého sám slávny generál nastupoval v posmrtej podobe, teda bez stácej hlavy. Vybral sa na cesty pozdĺž Párovieč, aby vraj hľadal svoju stratenú hlavu. V Rolfesovej baní vraj hlina zasypala náhodou 5-ročné dieťa. Od tých čias vraj počuť z bane detský pláč. V starej škrobární (priestory bývalého cukrovaru), nechcel nikto robiť nočného strážnika. Na dvere škrobárne sa o polnoci dejú strašidelné veci, vypovedali ochotne vartáši. Konal sa tu pravidelný pohreb s rakvou, v ktorej dobre vidno mŕtvolu. Smútočný chór spolu s kňazom spieval hrôzostrašné melódie.

(spracované podľa článku Dr. Ladislava Martinčeka)

známejším dielom (aj z hľadiska umeleckých kritérií) je román Fráter Johannes, ktorý vyšiel prvýkrát v roku 1929. Venoval sa v ňom tematike nájazdov tureckých vojsk. Medzi najúspešnejšie romány pre mládež v tom čase patrila kniha Poklady Matúša Čáka, ktorá vyšla v roku 1935, v ktorej experimentoval s prechodom medzi minulosťou a prítomnosťou.

V ďalších príbehoch umožnil nahliadnuť do života zemanov, remeselníkov, lekárnikov, učiteľov, farárov, ale i katov a vydedencov spoločnosti. V tvorbe uňho neraz rezonoval sociálny podtón. Okrem toho napísal diela Vianoce chudobného žiaka (1920), Veselá kuchyňa (1922),

Zo starého Trenčína (1926), Fráter Johannes (1929), Ked' rumy ožijú (1931), Poklady Matúša Čáka (1935), Z tisícročia (1943) a ďalšie.

Po obnovení Československa v roku 1945 piaristické gymnázium poštátnili a Braneckého postupne odstavili. V období československého stalinizmu nebolo miesta pre nič slovenské, katolícke a už vôbec nie pre výnimočné osobnosti, medzi aké páter nepochybne patril. V roku 1959 musel odiť z Trenčína do Pezinku, kde v roku 1962 v ústraní umrel. Pochovaný bol však v Trenčíne – v jeho druhom „rodisku“, kde strávil 42 činorodých rokov v práci.

Rolfesova baňa

Nitriansky dolomitový lom, známy medzi obyvateľmi mesta ako Rolfesova baňa, sa nachádza nedaleko Braneckého ulice a je geologickým unikátom. Šedý ramsauský dolomit a vápenec sú staré vyše 200 miliónov rokov. Je raritou, že sa lom nachádza priamo medzi rodinnými domami a panelákmami. V roku 1982 bol lom vyhlásený na prírodnú pamiatku. Rozprestiera sa na rozlohe 12599 m².
(www.nitra.eu)

Ludmila Synaková

NEWS REVIEW

UNIVERSITY BRIDGE UNDER RECONSTRUCTION

The main works and massive traffic restrictions started in late August and will last until December 2019. Additional works will follow and may last until the summer of 2020.

LESS MONEY FOR LOCAL GOVERNEMENTS

A new tax law will cost approximately 150 million euros. An increase of local taxes is expected across the country as a result. This includes also Nitra with the loss of up to 1.5 million euros annually.

KINO PALACE ARCHITECTURAL COMPETITION

The city government has started a process that should result in a reconstruction of a functionalist building of former Kino Palace. A winner of the architectural competition was selected by a professional jury in September.

CITY PARLIAMENT LIVE

As of September, all sittings of the city parliament will be broadcasted live. You will find them on YouTube under Mesto Nitra.

SOCIAL HOUSING

Freshly rebuilt house in Čermáň will accommodate tenants in 25 one-room apartments and 10 studios. First tenants will move here after city council sets the amount of monthly rent.

FREE LUNCHES ARE NOT FOR FREE

Free lunches arranged and subsidised by the state, are not for free as the consumption unit exceeds the amount of the subsidy. Apart from that local governments have to pay overheads for preparing the food and operations - energies, water, gas, wear and tear of the dishes and appliances. The town allocated 130 thousand euros for the equipment of school catering and increased the budgets of schools by 68 thousand euros for capital expenses.

Október je mesiac úcty k starším. Anglické príslovie hovorí: Láska nepozná... (v tajničke)

	neodišla	prameň, studnička	obec pri Dunajskej Stredze	drvavý vták	lesná šelma	sibírska rieka	Attila	Pomôcky: ear, Kele, Mad	ohmatáva (básn.)	úvahy	chumáč, strapec	cudzie meno Eduarda	otecko	futbalový klub v Madride
chobotnica								svetelný jav na oblohe						
PRVÁ TAJNIČKA								DRUHÁ TAJNIČKA zbierate úrodu						
starší typ škodovky						diár pohonná látka					EČV Krupiny úctivo žiadajú			
anno Domini (skr.)		tenisový úder prírodný materiál					mýtus, legenda iba			polovica trníty strom				
ľud, po česky			slovenský cestovateľ nemecká zn. áut					uchó, po anglicky krajec chleba				plošná miera		zimné športové náčinie
lietadlo (hovor.)				rímsky cisár dom. meno Olivera					góľ, po anglicky rím.-kat. famosť					
NITRA	TRETIA TAJNIČKA stredná škola (skr.)													
úžasní							rovňako, takisto							
posvätný budhistický kláštor							germánsky škriatok				farebný papagáj			

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre.

Riešenie krížovky spolu s kupónom a vaším telefónnym číslom poslite do 31. 10. 2019 na adresu:

Odbor komunikácie a propagácie,

Mestský úrad, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra.

správne riešenie

tel.: .....

XI. Nitriansky deň úcty k starším

pod záštitou primátora mesta Nitry Mareka Hattasa

17. OKTÓBER 2019 /ŠTVRTOK/

- 9.00** **Svätá omša za seniorov**
Kostol Navštívenia Panny Márie, Farská ulica
- 10.30** **Prijatie seniorov primátorom mesta**
v obradnej sieni MsÚ /vstup na pozvánky/
- 11.00** **Otvorenie výstavy tvorivosti a zručnosti seniorov**
foyer na poschodí MsÚ
- 18.00** **Ples seniorov**
EH PKO Nitra, vstupné 10 €
Predpredaj vstupeniek : 7.- 9.10. 2019 od 10.00 h do 12.00 h, prízemie MsÚ, pred klientskym centrom
Program: Janissa band

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

16.10. /streda/ 8.30 – 12.00

Podpora zdravia a zdravého životného štýlu seniorov, merania krvného tlaku, tukov a cukru v krvi, BMI
oyer Mestského úradu v Nitre, prízemie

16.10. /streda/ o 14.00

Zariadenie sociálnych služieb Zobor, Jánskeho 7

program pre prijímateľov sociálnych služieb účinkuje: folklórna skupina Borinka

SLÁVNOSTNÉ STRETNUTIA V MESTSKÝCH ČASTIACH

4.10. /piatok/ o 15.00 ZŠ Na Hôrke, Diely

„Najkrajšie stretnutia“
účinkujú: deti ZŠ Na Hôrke, Ing. Milan Humpolec

12.10. /sobota/ o 15.00 KSC Janíkovce

„Pohoda s pesničkou“
účinkujú: deti MŠ Janíkovce, folklórne skupiny: Rišňovanka, Ujlačanka, Elefant, Nevädza, Janíkovská studnička

19.10. /sobota/ o 15.00 KD Mlynárce

„Keď harmonika tíško znie“
účinkujú: deti ZŠ Na Hôrke, Ing. Milan Humpolec, ľudová rozprávačka Ozefa Omáčkech

19.10. /sobota/ o 17.00 KD Párovské Háje

„Príjemne v dušiach“
účinkujú: deti z Párovských Hájov, ľudová rozprávačka Ozefa Omáčkech, folklórna skupina Krakovčanka

22.10. /utorok/ o 16.30 KD Dolné Krškany

„Melódie zo srdca“ účinkujú: deti MŠ Krškany, Gizka Oňová

29.10. /utorok/ o 15.00 KD Dražovce

„V dolinách“ účinkujú: deti MŠ Dražovce, Ludo Kuruc

OKTÓBROVÉ STRETNUTIA SO SENIORMI

V MESTSKEJ ČASCI CHRENOVÁ

24.10. /štvrtok/ o 15.00 ZŠ Nábrežie mládeže

25.10. /piatok/ o 15.00 ZŠ Fatranská

Usporiadatelia: Mesto Nitra, MsO JDS č. 1 Nitra, výbory mestských častí, mestské odbory JDS - Zmena programu vyhradená

